

Förnyelsearbeten

Kyrkan utvidgades år 1847 genom att förlänga koravsatsen mot öster. Altardelen flyttades till den ursprungliga sakristian och i koravsatsen byggdes fem nya bänkrader.

Då Alexanderskyrkan blev färdig år 1881 användes den gamla träkyrkan inte på en tid, men i början av 1890-talet renoverades den i nyrenässansstil.

Kyrkan grundrenoverades enligt Nils Erik Wickbergs planer 1953–1954. I samband med renoveringen revs kyrkans ursprungliga sidoläktare. Kupolen dekorerades med gyllene stjärnor.

Kyrkans och stapelns fasader renoverades enligt planer av arkitekt Hanna Lyytinen 1995–1996. Hon planerade också den tillgängliga ingången till kyrkan år 2011.

Kyrkans interiör ändrades 2020–2021. Bänkrader togs bort från den bakre delen av kyrkosalen och en del av bänkarna ersattes med lösa stolar. I kyrkan finns nuförtiden 240 sittplatser.

I kyrkosalen byggdes ett ljudisolerat utrymme i glas samt styrd stämningsbelysning. Under orgelläktaren byggdes en tillgänglig toalett och en kaffehörna. Kyrkan och stapeln försågs med ett automatiskt brandsläckningssystem.

Kyrkans utomhusbelysning förnyades 2024.

Herrens välsignelse

*Herren välsigne er och bevarer er.
Herre låte sitt ansikte lysa över er
och vare er nådig. Herren vände sitt ansikte
till er och give er frid.
I Faderns, Sonens och den heliga Andens namn.
Amen.*

Kontaktinformation

GAMLA KYRKAN

Keskustori 6, 33100 Tammerfors
tfn 040 804 8766 • vanhakirkko.fi
IG: @vanhakirkko

Tillgänglighet

Kyrkorummet är tillgängligt.

Tillgänglig ingång från parkens sida

Tillgänglig toalett under orgelläktaren

Hörslina

Ledarhundar är välkomna.

 TAMMERFORS EV.-LUTH.
KYRKLIGA SAMFÄLLIGHET

VANHA
KIRKKO

Tammerfors församlings information • Bilder Hannu Jukola • Grano 2026

Den år 1824 byggda Gamla kyrkan är Tammerfors stads första kyrka. Kyrkan har planerats av italienskfödde **Charles (Carlo) Bassi** (1772–1840).

Gamla kyrkan är en av Tammerfors evangelisk-lutherska församlingars sexton kyrkor. Kyrkan är en nyklassisk korskyrka.

Ett kvartsekels kyrkprojekt

Att få en egen kyrka i Tammerfors tog över två årtionden. Tammerfors stad, som grundades år 1779, hade endast ett anspråklöst predikorum, Tammerfors herrgårds dagligstuga, som år 1800 konstaterades vara i så dåligt skick att det inte längre kunde användas.

Byggnadsprojektet försenades på grund av tvister om kyrkans placering och byggmaterial. **Henrik Weckman**, kyrkoherden i Messuby, ville in i det sista att det skulle byggas en sten- eller tegelkyrka bredvid begravningsplatsen (den nuvarande Pynike kyrkopark). Stadens invånare ville däremot bygga en träkyrka med centralt läge bredvid torget, eftersom det inte var möjligt att bygga en sten- eller tegelkyrka med de medel som samlats in.

På order från Finlands senat utarbetade intendentkontorets chef Carlo Bassi en ritning för en "tillfällig" träkyrka. Byggnadsprojektet genomfördes av handelsman **Adolf Fredrik Lindberg**.

Kyrkan blev färdig hösten 1824 och kunde börja användas med tillåtelse av domkapitlet redan innan den vigdes i bruk. Den första gudstjänsten förrättades i kyrkan adventssöndagen 28.11.1824. Kyrkan vigdes i bruk 11.4.1825.

Nuförtiden är Gamla kyrkan den tredje äldsta kyrkan i Tammerfors. Äldre än den är Messuby gamla kyrka (cirka 1510–30) och Teisko kyrka (1787–88).

Klockstapeln

Klockstapeln har planerats av intendentkontorets chef, den tyska arkitekten **Carl Ludvig Engel** (1778–1840). Stapeln byggdes 1828–1829. Apotekare **Anders Wilhelm Tennberg** ansvarade för projektet. Grundmuren och stenfoten byggdes i gråsten, väggar i tegel och taket i järnskivor.

Det finns två kyrkklockor i stapeln. Den större klockan beställdes från Stockholm 1828. Den mindre klockan är från 1999. Den gamla mindre klockan som togs i bruk 1790 sprack trettondagen 1998 och finns nuförtiden framställd i kyrkan.

Kyrkans tornur med en visare är Tammerfors första offentliga klocka. Det tillverkades av **Juho Jakobson Ala-Könni** (1798–1865), som tillhörde en klockbyggarsläkt från Ilmajoki, och monterades på sin plats 1835.

Altartavlan

Altartavlan målades av **Robert Wilhelm Ekman** (1808–1873), som på den tiden var 22 år gammal och studerade vid Stockholms konstakademi. *Kristus i Getsemane* blev färdig 1831.

Ekman blev senare känd som mästare i romantisk porträttmålning och målade altartavlor i många kyrkor i Finland.

Predikstolen

Predikstolen i trä planerades av arkitekten **Carl Alexander Engel** (1818–1843). Den tillverkades av byggmästaren **Enok Linderholm** år 1842. Den dekorativa predikstolen skiljer sig från kyrkans nyklassiska stil.

Orgeln

År 1848 fick kyrkan orgeln byggd av **Anders Thulé** (1813–1872) från Kangasala orgelbyggeri. Av den ursprungliga orgeln finns kvar den mellersta delen av fasaden, som består av stumma skenpipor. Orgeln byggdes om 1904 (Albanus Jurva) och 1925 (Kangasala orgelbyggeri). Den nuvarande helmekaniska orgeln härstammar från 1988 (Kangasalan Urkurakentamo). Den har två manualer och 21 orgelpipor.